Model Question Paper

I Sem B.Sc. Examination

LANGUAGE – SANSKRIT 1

Yakshaprashnasangraha, Grammar and Comprehension

Time: 2hrs Max. Marks: 60

Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English

2) Answer Q.Nos I, V and IV in Sanskrit only

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत । 1x10 =10

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1. पञ्चमो वेदः कः ?

   अ) ऋग्वेदः आ) महाभारतम् इ) रामायणम् ई) इतिहासः

2. वेदाः कति ?

   अ) चत्वारः आ) पञ्च इ) त्रयः ई) षट्

3. महाभारतस्य निर्माता कः ?

   अ) सूतः आ) शुकः इ) शौनकः ई) व्यासः

4. माद्रेः पुत्रः कः ?

   अ) युधिष्ठिरः आ) नकुलः इ) भीमः ई) अर्जुनः

5. युधिष्ठिरस्य भ्रातरः केन मारिताः ?

   अ) शकुनिना आ) कंसेन इ) दुर्योधनेन ई) यक्षेन

6. यक्षयुधिष्ठिरसंवादः कस्मिन् पर्वनि भवति ?

   अ) सौप्तिकपर्वणि आ) वनपर्वणि इ) सभापर्वणि ई) आदिपर्वणि

7. वृकोदरः इति कस्य नाम ?

   अ) अर्जुनस्य आ) यक्षस्य इ) भीमस्य ई) कर्णस्य

8. जलेचरः कः ?

   अ) भीमः आ) यक्षः इ) अर्जुनः ई) नकुलः

9. केन श्रोत्रियो भवति ?

अ) श्रुतेन आ) यत्नेन इ) स्नानेन ई) धनेन

10. ब्राह्मणानां देवत्वं किम् ?

अ) स्वाध्यायः आ) भोजनम् इ) पचनम् ई) श्रवणम्

II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत । ಎರಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ. 2x8 =16

Write an essay on any two of the following.

अ) युधिष्ठिरस्य परीतापं विवृणुत ।

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಪರಿತಾಪವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the lamentation of Yudhishthira.

आ) महाकाव्यलक्षणानि विवृणुत ।

ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the charecteristics of Mahakavya

इ) यक्षप्रश्नसंग्रहस्य कथां लिखत ।

ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನಸಂಗ್ರಹದ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Consolidate the story of Yakshaprashna.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत । 3x3 =9

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate any three shlokas and explain.

१. तान् दृष्ट्वा पतितान् भ्रातॄन् सर्वाश्चिन्तासमन्वितः।

धर्मपुत्रो महाबाहुः विललाप सुविस्तरम् ॥

२. पार्थ मा साहसं कार्षीः मम पूर्वारिग्रहः ।

प्राश्नानुक्त्वा तु कौतेय ततः पिब हरस्व च ॥

३. नैषां शस्त्रप्रहारोऽस्ति पदं नेहास्ति कस्यचित् ।

भूतं महदिदं मन्ये भ्रातरो येन मे हताः ॥

४. शास्त्रज्ञा देशकालज्ञास्तपोयुक्ताः क्रियान्विताः।

अकृत्वा सदृशं कर्म किंशेध्वं पुरुषर्षभाः ॥

५. तस्यासीन्न विषेणेदमुदकं दूषितं यथा ।

मृतानामपि चैतेषां विकृतं नैव जायते ॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत । 2x3 = 6

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಸಂದರ್ಭ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two of the following sentences.

१. त्वं पञ्चमो भविता राजपुत्र ।

२. सहस्राक्षादनवरः कुन्ति पुत्रस्तवेति वै।

३. सोऽयं मृत्युवधं यातः कथं जिष्णुर्महाबलः ।

४. न पेयमुदकं राजन् प्राणानिह परीप्सता ।

V. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । 5x1 =5

१. रामस्य	२. हरौ	३. भगवता	४. भक्ताः
५. ययोः	६. अधिकारिणः	७. नैधाघे	८. सरसि

आ) चतुर्णां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । 4x1 =4

१. पठन्तु	२. लभेय	३. निनाद	४. भविष्यसि
५. अभूत्	६. अगच्छन्	७. करोमि	८. सीदन्ति

VI. परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि सस्कृतभाषया लिखत । 2x5=10

गोदावार्याः तीरे एकः विशालः शाल्मलीतरुः आसीत्। तत्र नानादिग्देशादागत्य पक्षिणः रात्रौ निवसन्ति स्म। एकदा एकः कपोतानां यूथम् आकाशे विसर्पन् भूमौ तण्डुलानां कणान् अपश्यत्। कपोतानां राजा चित्रग्रीवः 'कथम् अस्मिन् निर्जने वने तण्डुलकणानां सम्भवः। भद्रमिदं न पश्यामि। सम्यक् निरूप्य अवतरत। ' इति कपोतान् अवदत्। परन्तु जिह्वालोलुपाः अन्ये कपोताः अवधीर्य चित्रग्रीववचनम् अवतार्य पाशे बद्धाः अभवन्। अत एव उच्यते – सहसा विदधीत न क्रियाम् इति।

अधोलिखितप्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया लिखत ।

१ चित्रग्रीवः किमवदत् ?

२ पक्षिणः कुत्र निवसन्ति ?

३ शाल्मलीतरुः कुत्र आसीत् ?

४ अस्याः नीतिः का ?

५ कपोताः कुत्र बद्धाः अभवन् ?